

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	— fill.	Egy évre:	16 kor. — fill.
Egy évre	10	Fél évre	8
Fél évre	5	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy óra	70
Egy óra	1		

Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **II. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A XX-dik század vadállatai.

A tikkadt testen mérges kelevények dagadnak fel, fakadnak ki és megdöbbenőleg nyilvánulnak züllött, kivetkőzött nemzeti életünk bajai.

Odafönt Budapesten, az ország szívében botrány-botrányt ér, politikai, mint erkölcsi botrányok vegyesen. Nem különben vagyunk a jó vidéki központokon is. Különösen Debreczen haladt előre illetőleg súlyodt le e tekintetben.

A nyári hőségétől forronganak az elfajult véredények, ez pedig megdöbbenő veszedelmeknek a gerjesztője. Mert ime már el vannak hantolva a régi jó erkölcsök. A vér gerjedelmei az uralkodók. Azért oly meztelen, durva, ripők és állatias ma minden. Az emberekben mindinkább erősödik a vadállat. Művelt, haladó korunkat, mely az erkölcsi alapot kirugta maga alól, mely kevély elbizakodottságában ikáriusi viaszokt szárnyakkal akar balgán a naphoz emelkedni, ezért jellemzi minden oldalon a bestiáskodás, a kiméletet nem ösmerő ripökség, önzés, vi-

szont a hitben való gyöngeség, a beteg léleknek erőtlensége. Számos példák bizonyítják.

Ime Budapesten darabokra vagdalt az asszony egy férfit. Igaz ugyan hogy a férfi uszoráskodásával nehezült kis, munkás családokra, de hát a borzalmas rabló gyilkosságnak az okozója egy nő. Nő, a kit közfelfogás szerint, a családi szeretet, az élet termékenység, a gyöngédség mintaképének tartunk? . . . És a ki ime gyilkos baltát ragad a kezébe . . . Miféle családot nevelnek az ilyen nők. Mit várhatunk a jövő kortól, melynek ilyen állatias szenvedélyű anyák a szülői, a szoptató dajkái! . . . Borzalom rággondolni. A legfeketébb mihilizmus főreges felhői tornyosulnak az ultra civilizált korunk feje fölött.

Vagy az a modern Minotaurus, az a budapesti uriruhába, magas állásba öltözködött szörny, ki mint csak ama regebeli iszonyatos szörny, fiatal lányokkal, fiatal szűzekkel táplálta szörnyű étvágyát. A budapesti Minotaurusnak is kis lánykakat áldoztak fel és ezen vérlázító, buja orgiáknál is, me-

lyeket képtelen tollunk részletezni, ott szerepelnek a nők, mint kerítőnők, a kik a Minotaurus barlangjába az utczákról csábitgatják be a fejletlen apró áldozatokat. Most a véletlen szétszakította a leplet. A budapesti Minotaurus barlangjába sugarak világítottak be és borzalmas a feltárult látvány. A művelt bestia élőhussal táplálkozik ott és csillapítja falánk, megdöbbenő, természetellenes, vad szenvedélyét.

Vagy azokhoz a debreczeni öngyilkosságokhoz is, mit szólunk, melyek már hetek óta, majdnem naponként különböző rémesetekkel zavarják meg a város csöndjét és vadítják a szenvedélyeket! Mennyi meztelen vadállatiasság pihen el az öngyilkosok koporsójában is. Hát hova tűntek, hova súlyodtak a régi, debreczeni erkölcsök, melyek példások voltak országszerte?

De vegyük továbbá aztán a politikában, mint a társadalmi téren uralkodó elvadulást, megdöbbenő a helyzetünk. A sajtó a tükre a politikai, a társas életünknek, meg kell borzadnunk, meg kell döbbennünk, ha ebbe a tükörbe néztünk. Az erőszakosság,

Báró Wesselényi Miklós és a katonafogdosás.

Közli: **dr. Kardos Samu.**

Nagyon kevesen tudják, és méltányolják Báró Wesselényi Miklósnak a magyar nép és a magyar jobbágyság érdekében, a jobbágyság felszabadítása előtt kifejtett nemeseleki felelősségteljes és végeredményében rendkívül nagyfontosságú működését. Mert Wesselényi volt az, ki majdnem két évtizeddel a 48-iki törvények megalkotása előtt már Közép Szolnok vármegye rendei előtt a jobbágyság felszabadításának nemcsak emberi, de nemzeti szempontból való felszabadítását, szükségességét hangoztatta, és ugyancsak ő volt az, ki 1831-ben, amikor a vármegye királyi rendeletre az országgyűlés és hozzájárulása nélkül a jobbágyság közül való katonafogdosást elrendelte és foganatosította, ez ellen nemcsak legerélyesebben tiltakozott, de keresztülvitte még azt is, hogy a vármegye emberei által előzőleg összefogdosott jobbágyságokat a vármegye rendei éppen az ő általa Pechy István akkori első alispánhoz benyújtott tiltakozó levele folytán tényleg szabadon bocsátotta és Közép Szolnok vármegye példáját pedig az Erdélyrészek mind követték, úgy hogy maga az udvar belátván eljárása törvénytelenességét, nemsokára egybe hívta Kolozsvárra az erdélyrészi karokat és rendeket.

Báró Wesselényi Miklós ezen történel-

mi fontosságú tiltakozó levelét alább szószertint közöljük:

Én ezt nem azért teszem, — ugymond — hogy embereimet akármi törvényes tartozások terhe alól mások terhelésével kivonjam; sem pedig törvényes parancsolatok s rendelkezések iránti engedetlenségéből: Nekem hitem és vallásom az, hogy a törvényes terheket mind egyformán kell vagy kellene hordják és hordjuk, de csak a törvényeseket és azokat is úgy, hogy törvényesen rázassék vállainkra vagy vállainkra; — törvényes rendelkezések hiven engedelmeskedni szent kötelességemnek tartom s a törvény alá örömmel hajtom nyakamat. Ezen hitem következik be, éretten megfontolván azt, a mit tesztek s belső meggyőződése az, hogy éppen így teljesítem, mint törvényes királynak alattvalója, mint hazafi s mint földesur kötelességem. Aztán a következőleg elmélkedik: Nem hiv az fejedelméhez, ki a törvénytelen rendelkezéseket, ha szinte azok az ő nevében jönnek is, teljesíti; valamint rossz szolga az, ki urának erkölctelen parancsolatainak teljesítése által, ma szándékbeli hibájának súlyát még azzal növeli, hogy az végbevívó segítségé által megtörténté — esetté — válják. Törvénytelen parancsolatok még ritkán jöttek azzal növeli, hogy az végbevívó segítségé által megtörténté — esetté — válják. Törvénytelen parancsolatok még ritkán jöttek Urunktól nem is jöhetnek. Azok mindig vagy lassan csuszta be, vagy rossz tanácsnak következesei. Ismerem én fejedelmünknek önakaró s öncselekvő tulajdonát; de

azt is tudom, hogy milliók holdogságára terjedő gondjai, tömérdek foglalatosságai lehetetlenné teszik, hogy minden tartományai minden törvényeinek minden ágait tökéletesen tudhassa; annyival inkább, mivel ezekben sokak, valamint éppen ezen katonaadás tárgyabeliek is oly homályban vannak, hogy azokat mi magunk közt is csak kevesen ismerik. Tökéletesen hiszem én azt, hogy ha jó királyunk voltaképen tudná, hogy az ország ily móddal katonát adni nem tartozik, hogy a már több esztendő óta állított szám által az ország praetendált tartozásával úgy, mit a felség gyakran kifejezett, csak játék üzetik s így a mi annak legszükségesebb s legszentebb, tudniillik hittele, gyalázatára veszedelmeztek. Rossz s köszönetet nem érdemlő szolgálatot tesz az fejedelmének, ki törvénytelen, bizonyosan a fejedelmének nem törvénytelen szándékából, de a törvényrontás vádját reá hárító, az ő nevében jövő parancsolatokat teljesít. Ha azt senki sem teljesítené, úgy legfeljebb valami rövid ideig tartó hátramaradás lenne következesé, de ez csak malum physicum a fejedelemre nézve; hogyha pedig a vak igenező sereg végrehajtja a törvényteleneséget s az által a fejedelem nevében az ő vele született kötelessége s szent esküvese megrontásával törvényteleneség történnék, az a fejedelemre nézve malum morale; még pedig a legnagyobb fontosságú s legkomorabb következesü; ha a letett hit lélekbe járó szentségét nem tekinteném is, de a

a ripökség, a vadság orgiái kavarganak e tükörben. Hisz maga a sajtó az, mely a kalóz erényeket fentartja, tanítja, terjeszti, Igen! A sajtó maga jár legelő a ripökségben és vadságban. A nép lelkében, gondolkozásában borzasztóan eldudvásodott, igazi dudavá válnak ezen sajtó lovagjainak a hadiutját. Igenis, a sajtó harsogtatja azt a kürtöt, melynek hangjára a XX ik század vadállatjai és ripőkjei szervezik a hadirendet és fekete csoportokban törnek a még fenmaradt erkölcsi roncsok, nemes izlés, jótékony szellem utolsó maradványaira, melyeket ma sárba taposni erénye és diadala a század mélyen tisztelt vadállatjainak, a kik az erkölcs, a nemes izlés, a szerető jótékonyosság, a haza és a nemzeti társadalom csődjét készítik elő, mintegy jelszavul fogadván, ki utoljára marad: tegye be az ajtót!

Ifjabb Móríc Pál.

Egy debreczeni származású kassai nagykereskedő és bíró.

Almássy István

1573—1635.

I.

A ki debreczen multját közelebről ismeri, tudja, hogy regen inkább, mint ma, ipar és kereskedelem volt e város lakosságának főfoglalkozása. — Pedig Debreczen

törvény megfontolásnak veszedelmes példája a birodalom elvesztése, a jövő kor karhóztató bírálata elég remlítő szóval bizonyítja, hogy fejedelem valamilyen nem tehet vétkesebb dolgot, mint a törvény megtapadását, úgy magára nézve is szerencsétlenebb s veszedelmesebb tette annál nem lehet. Ha nem az udvariaknak való tetszés kívánságától, hanem a fejedelem erkölcsi s lelki haszna fentartásának hű óhajától vezérelve, mindenképp magát a parancsolt törvényteleniséget teljesíteni s azáltal jó fejedelmét a törvénytelenül cselekvés rut szennyétől menteni kívánna, bizonyos következése az lenne, hogy ezzel a fejedelem figyelmessé tetetven, önmaga vizsgálna meg a dolgot, kimeríteni a rejtett okokat, kétségen kívül a törvény útjára lépne, mert jó és hőles fejedelem, valódi méltósággal s biztosan csak ezen járhat. Ezen tekintetekből lelki meggyőződés-em (újra is mondom) az, hogy híven tisztelt királyunkhoz, azon igaz hűségemet, — mely (hogya olyan szomorú választás adja magát elő) kedvetlenségétől félni nem tud, de neki ártani retteg, azzal bizonyítom leginkább, ha azt igyekszem eltávoztatni, hogy nevében törvényteleniség végbe ne menjen. Mint hazafi tudom én azt, hogy a fejedelemnek fegyverrel s erővel ellent állásbeli juss már 1687-ben a 4-ik articulus által Magyarországon s utóbb nálunk is eltöröltetett; de azt is tudom, hogy nagy a különbség active és positive ellentállani vagy pedig negative nem cselekvőleg eltávoztatni a helytelenség s törvényteleniség végbevételét: ezen utolsó juss nemcsak hogy abrogálva nincsen, de soha nem is abrogáltathatik; vele született jussa az az embernek, hogy a helytelen s igazságtalanság végbevételét igyekezzék aka-

polgársága emberemlékezet óta magyar. Sem az őslakók idegen származásának, sem később idegen ajku betelepülőknek nyomát nem találjuk. Ha csak az ember emlékezet óta ismert Burgundia és Kandia nevű utazók idegen hangzásában nem keres valaki külföldi eredetű lakosokat. Am fogadjuk el azt a feltevést, hogy Debreczenbe valamikor, talán az Árpádok korában burgundiai frank hospesek vándoroltak be, — de úgy kellett történni, hogy ezt a számra csekély idegen nációt az erősebb magyarság hamarosan beolvásozta, a maga képére és hasonlatosságára formálta át. Levéltáraink sem legrégebbi, sem későbbi koru okirataiban, jegyzőkönyveiben idegen nevű debreczeni polgárok nem fordulnak elő. Valamennyi jó hangzású magyar nevet viselt. E tekintetben csak száz év előtt is sokkal magyarabb volt Debreczen.

Az ipar és kereskedelem a XV. században indult nálunk virágzásnak. A magasabb kultúra eme fellendülésére lehetett és volt is hatása a felvidéki német városoknak is. De az már nem vitatható el, hogy a mesterségek és kereskedés üzésére a hajlamot, az erőt, a keppességet önmagából merítette Debreczen fajmagyar népe. Két nagy kereskedelmi út keresztezésénél feküdt, királyoktól eredett kiváltságok által támogatva korán kifejlődött Debreczen polgárai között az erős kalmár szellem. Kereskedőink ügyességben, élelmességben, mozgékonyaságban nem engedték magokat túlszárnyaltatni sem németek, sem görögök, ráczok, sem törökök és zsidók által. Üzleti összeköttetések elértek keleten Kolosvárig, Brassóig; nyugaton Pozsonyig, Bécsig, északon a bányavárosokig, Krakkóig; délen Nándorfehérvárig, sőt messzebb is — Konstantinápolyig.

Abból az alkalomból mondom ezt el,

hogy Kerekes György a „Magyar Gazdaság történelmi szemle” idei 4-6 füzeteiben száz oldalon mesteri tollal ismerteti „Nemes Almássy Istvánt kassai kereskedő és bírót” életét.

Am ha a kassaiak méltán büszkék Almássy Istvánra, e büszkeségből jogunk van részt kívánni nekünk debreczeni eknék is. Mert bár nemzetes Almássy uram Kassán és Kassának élt is; — bár tetemei a kassai dóm sirtoltjában porlanak: de Debreczen szülte a régi Kassa emez egyik legkiválóbb polgárát; a jeles hazafit, Debreczeni levegővel szivta be a kalmár szellemet; itt örökölte a gyakorlati életpályára való rátermettséget, — példás férfi jellemének sok kitűnő tulajdonságait.

Saját hivatása körében az átlagos közepszerűség magasan kiemelkedett ez az debreczeni születésű ember. Polgári foglalkozását akként folytatta. — vezető tisztét, melyre pogártársainak bizalma emelte, úgy viselte, hogy a történetíró felső Magyarorszag fővárosa egyik nevezetes, országos jelentőségű eseményekben gazdag korszakának virágzó kereskedelmét, gazdasági és társadalmi életét, városi szervezetét, kormányzását az ő neve alatt ismerteti, — az ő élete, munkássága leírásával jellemzi. Holott Almássy „nem viselt sem koronát, sem hadvezéri pálcát, sem bibornoki avagy tudós süveget.” Egyszerű magyar ruhában járó városi polgár ember volt. De hosszú ideig befolyásos, vezető szerepet vitt városi életében s a mi legbecesebb tanulság az ő pályájából, — fényesen megmutatta, hogy a törzsökös faj magyar ember is beválik kereskedőnek, akár nagy kereskedőnek is.

Almássy István (de Debreczen=debreczeni) 20—22 éves korában Debreczen-

dályoztatni. Törvényes parancsolt kötelez hazafit, a mi törvénytelen, az nem kötelező mert az azzal ellenkező törvény az ellenkezőre már lekötölte. Másfelől pedig azt is tudom, hogy egészen más a fejedelem tulajdon akaratainak állani ellent és más, így, ily helytelenséget átolni, mely az országot terhelve, az ország ellenmondásai ellenére, helytelen utakon kezdődött, hibásan tolyt — mert bizonyosan nem a jó király nyilvános kívánságából történik — hiszem én ezt s örökké is fogom hinni, mert felségsértésnek tartanám azt tudva s akarva rontani, de hogy is lehetne azt csak képzelni is, kivált a mostani időben, midőn ő felsége minden kinyilatkoztatásában örökké azt vallja, hogy a törvény megtartása előtte legszentebb. Mint földes ur legszentebb tisztetnek tartom azon szegény embereket, kiket a sors kétségen felül inkább nekem, mint nekik kedvezőleg kötött velem egybe, mentől többtől menteni, azon terhek csoportjai közül, melyek görnyedő vállalkat nyomják. Szegényeket oly sok terheli, a mi helyzetök és törvényes állások szükséges következzése, hogy az ügyis nagyon nehezített mérő serpenyőibe törvényes tartozásaiknak, még más szükség felett s törvény ellen való tehert csak egy kövecsnyit is vetni, éppen oly lelketlen vétek, mint annak megakadályoztatásán nem igyekezni.

Kérjek a törvény és király magok oltalmára önnönvéreimet, lelkes örömmel hagyom azt érettük folyni. Kívánják vagyonomat, ám füstölőgjön annak utolsó maradványa is hűségem nekik szánt oltárán; de hogy szegény parasztjaim, kiknek vére verjejtéke táplál, kik minden közterhet helyettem visznek, törvény parancsából fizetnek, vérüket adják, hogy ezen rongált nép, mon-

dom, még olyannal is terheltesen, amire szükség nincs, a mivel nem tartozik, hogy csendesesen nézzem, ily ok és helyes tartozás nélkül miként zavarják meg jámbor csendességüket, hogy hurczolják el fiaikat, a vérség szent kötelekeit elszagatva, karjaik közül s ezen büntelenek lassam azon karjaikat mint gonosztevőknek vagy martyroknak hátukra ötözve, melyeknek ereje a mi táplásunkra, a közterhek vitelére s a haza oltalmára van szánva! Nem, barátom, ezt nem tehetem. Ha felelet kell, felelek, ha szenvedni kell, szenvedek én: de törvényteleniséget, helytelenséget s keserű szenvedést rajtok történni, előttem végbemenni, ily móddal, mire a törvény just nem ad, most, midőn a békesség több esztendei folyama azt szükségessé nem teszi, ezt nem engedem. Kedves barátom, hosszas levék, de midőn az érzés és szív szól, nem áll megkönnyen a penna.

A sz.-bírák által a bírók be lévén hozzád parancsolva, kértek, hogy irjak neked, felvén a reájuk háramló büntetéstől. Újra is írom, hogy valójában ezen bírók teljességgel nem hibásak, azért megvagyok róla győződve, hogy őket nem is fogod ártatlan létükre megbüntetni. Ha a bírák ily alkalommal földes uroknak előre jelentést tesznek, azt hibának teljességgel el nem ismerem; sőt kötelességük, ezt a közelebbi magyarországi országgyűlés is a történetírók adásakor elhatározta; de meg ezt sem mindegyik helységembeli bírót tette: nem is volt szükség, hogy előre jelentésék, mert nem tudom, mi módon ezen katonafogas hire már előre úgy el volt terjedve, hogy a fogdosásra határozott éjjel előtt 8 vagy 9 nappal, a karikai legények ide bejöttek s beszéltek hogy lesz s mikor lesz ezen embervadászat.

ből szakadt Kassára.¹⁾ holott is 1597 decz. 11-én vették fel a polgárok közé 10 frt. díjlefizetése mellett. Vele egy napon polgárosították Szenttamási Nagy Imrét, akinek Almássy elébb deakja, majd veje s halála után kiskoru gyermekeinek, hátrahagyott javainak kezelője volt. Kerekes Gy. megjegyzi, hogy ebben az időben az alföldről, Debreczenből és sok lakost kapott Kassára városa, mit bizonyít polgárainak Zakmári, Zalankeméni, Debreczeni, Kallai, Békési, Zegedi stb. vezeték neve, akik a 15 éves nagy háboru alatt (1592—1606) a védtelen alföldről huzódtak biztosabb menedéket adó felvidéki városokba.

Mindegy valószínűség szerint így került Nagy Imre is Sz. Tamásból Debreczenbe s innen Almássyval Kassára. Bár nem lehetetlen, hogy Nagy Imre, a felesége Tatar Anna révén telepedett meg Kassán. Mert a Tatar család Kassán és Tarcalon szerepel.²⁾

Nagy Imre is a kereskedők rendjéhez tartozott. A kereskedést Kassán is folytatta. De már 1600-ban meghalt. Tekintélyes vagyont hagyott hátra. Csupán arany ezüst marháinak értéke 1963 frt. volt. Tarcali öt szőlőjében termelt 155 hordó borából 127 hordóval 4680 frton adtak el. Kassán a piacon jó öreg kőháza, 24 kötél szántóföld, majornáz, csűr, gyümölcsös, veteményeskert, némi labas jószág, termény, egy 5000 frtos adós levél, Debreczenben a Czegléd utcában egy föld ház, a piacon való egy mézár-szekkel maradt négy gyermekére, kik közül Zsófia Almássy István felesége.

Almássy már elébb is üzletvezetőféleje megbizottja Nagy Imrének. Apósa halála után pedig ő kezeli az egész vagyont és folytatja az üzletet, amelyhez az anyósa 8 évre nyolcezer frt. készpénzt és kereskedésbeli árukat enged át, ezeknek az értéke 1600 decz. 29. felvett leltár szerint 4467 frt. 79 dénár.

A munka fölosztás elve akkor még, főleg a kereskedésben nem érvényesült. Almássy a legvegyesebb és legváltozatosabb árukkal kereskedett. Mégis tulnyomólag szöveteknek, ruházati cikkeknek a kalmára. Ezekkel nagyban üzérkedik. Dus választékban kapható nála minden, amit fényűzést, pompát kedvelő korának fiai, leányai öltözködésükhöz, háztartásukhoz kívánhatnak. Szép színes szövetek, golyosok panyolatok, selymek, bársonyok, prémek, zsinórok, fodrok, kesz köpenyek, szoknyák, párták, kesztyűk, lábbelik, szalagok, kacsok, hajfonók, arany ezüst fonalok, agyra falra való posztó, vászon, selyem, szőr, bőr kárpitok, kivarva, kihimezve, takarók, szőnyegek, paplanok. Másféle áruk is hasonlóképen: ón, ezüst, üveg evő-ivó eszközök, velencei

¹⁾ Szülei Nagy Gál István debreczeni bíró által kiállított nemzetség levél szerint: István és Kaszás Péter leánya Katalin volt. Az 1643 évi debreczeni jegyzőkönyv említi Kaszás Balást, amiből a Kaszás familia debreczeni voltára következtethetünk.

²⁾ Csakugyan ekkortájtban sűrűn panaszkodnak a budai basák előtt a debreczeni előjárók, hogy az elviselhetetlen adók és egyéb háborgatások miatt a város folyton néptelenedik. Sokan a lakosok közül elköltöznek. Az 1594 évi tatárjárás alkalmával pedig a város egész lakossága elfutott. A Kerekes Gy. által Almássy életleírásában idézett vezetéknevek közül több előfordul a debreczeni jegyzőkönyvekben is. Így mindjárt a Nagy Imréé, polgári peres ügyekben, főként 1597 előtt. Csakhogy nem szenttamási, hanem „beszerményi”, de Beszerményi jelzéssel Almássy J. nemes levelében is Beszerményi Nagy Zsófiának nevezetik a felesége. Említetik továbbá „Caspár Nagy de Beszerményi is”. — Nagy Imrének talán testvére, rokona. 1588-ig élt Nagy Imre nevű szenátor is. Szenttamási Nagy Imréné épúgy mondhatjuk, hogy debreczeni volt, mint azt hogy kassai volt. Mert 1588—1594 között Thatar Imre debreczeni szenátorságot viselt. Ugyanekkor van Tatar Mihály nevű szenátor is. Zegedi nevűek hasonlóképen sűrűn szerepelnek jegyzőkönyveinkben egész 1600 körül.

tükrök, fegyverek, fűszerek, déli gyümölcsök, könyvek, papir nemük, kártyák stb.

Bevásárlásait nagyobbára Bécsben eszközölte; — bár nem mindent bécsi kereskedőktől vásárolt; hanem főként nürnbergiekől, frankfurtiaktól is, akik kénytelenek voltak Bécsben lerakni portékáikat. Ez áru megállító jogból élt és hizott Bécs akkor.

Zoltai Lajos.

Böszörményi levél.

Megmondtam, hogy egy hét alatt nagyban változnak a körülmények, tisztul a helyzet. A tisztviselő választás napját még nem tudjuk, de azt igen, hogy nem soká meglesz.

A polgármesteri állásra a családpártnak a jelöltje Somossy Béla eddigi polgármester. Miért szerettek úgy bele maguk se tudják talán a kényszerűségből. Hiszen Somossy ur is a mi emberünk volt, sőt megesett az is, hogy orsz. képviselőnek is megválasztották. Akkor százak előtt ígérte, hogy zászlónkat el nem hagyja és mégis oly hirtelen lemondott képviselői állásáról és lett polgármester. Az aktív politika nem tetszett neki.

Ugy volt vele mint a cigány nyárban a csizmával, ugyanis ha nagy volt a csizma akkor se kellett, ha kicsi volt akkor se, csak úgy meztláb, ő neki nem kellett a nagy kitüntetés, soha senki igazán nem tudta és ma sem tudja, melyik párthoz tartozott vagy tartozik ő.

Hihetőleg meglesz választva és marad minden a régi. Böszörmény térdig erő sárban, örök sötétségben stb.

Ellenjelöltje Kálmán Lajos lesz a mi pártunkról, akinek agilitásától sokat várunk. Tisztügyész-jelöltünk Dr. Löwinger Armin, a ki nyereség számba megy; ellene a családi párt egyik reménységét, Dr. U. Szabó Lajost kandidálja kinek a pártja érdekeiben nagybuzgalmával a pressionálnak és mar-már jölnaknak.

Városgazda jelöltünk L. Szabó Márton, nekik van vagy 20 aspiránsok. Ha az isten könyörületes lesz ezen a sok akarnok összevész és a családi pártot konz nélkül össze nem tarthatván eloszlik a párt mint a bugyborék és lesz ismét béke falaink között.

Tanácsnok jelöltünk Kovács Márton, az övek még nem biztos ki lesz, annyi áll, hogy Kálmánézi semmiesetre sem.

A számvevői állásra a családi párt Somossy Antal jogászt. illetve ügyvédjelöltet hozta kombinációba. Azt hisszük, hogy e választás meglehetősen nem lesz, vagy hogy Somossy Antal többséget nyerjen alig hihető.

Kelemen volt számvevő egyhangulag nem kell. Ugy-e kár volt „balról jobbra” kacsingatni.

Községi bírónak Sóvágó Imre mostani bíró pályázik, vele szemben Somossy Imre kedves komja is, a kiről azt mondják a mi pártunk támogatását is kérte. Nem mentünk lépre, ő is vezette a Degenfeld bandériumot, hát csak maradjon ott, vagy javuljon meg, támogassa pártunk 6 évig és 6 év múlva kérje a bizalmat.

A mi jelöltünk Járbics János, ki mellett Sóvágónak lehet legtöbb kilátása. Rendőr kapitányi iktatóul ifj. Uzonyi Pétert, közigazgatási iktatóul Varga Gézát jelöltük. Árva gyámul Győrösi Imrét, árvaszéki ülnökül Győrösi Mór. Nyilvántartó hihetőleg Fejszész Ferencz marad. Takarékpénztári igazgatóul Frank Imre a jelöltünk akinek szigorú igazságosságát az ellenpárt is elismeri. Ők Szabó

Jánost jelölik. Takarékpénztári ügyészül ifj. Sóvágó Gabor a mi, Paksy Károly a családi párt jelöltje.

E két állásnál lesz a legerősebb harc. itt van a legnagyobb érdek koczkan.

Városi adópénztárnokságra Némethy Lajos pályázik. Papay Károly, ki vizsgálat alatt áll, aligha beadja kérvényét.

Van eszem-izsom. Ez alkotmányos küzdelemben csak a vég legyen jó, akkor minden jó lesz.

A családi párt lakását a város kijavította, nevezetesen hogy az utca járdájára kiépített lépcsőket betették. Ezt nem lehetne megtétni a Somossy Béla és a Vultur Endre lépcsőivel?

Pártunk vasárnap d. e. nagygyűlést tart, akkor hagyja jóvá a jelöléseket. És akkor már szó lesz a mintegy 16 ezer koronába kerülő körhelyiség ünnepélyes felavatásáról is, a melyet sokan azon napra tervezünk, a mikor képviselőnk dr. Benedek János beszámolóját tartja.

E nap pedig semmiesetre sem szept. 19 ike legyen, mert ezt, Kossuth Lajos születésének 100 éves fordulóját az egész városnak kell ünnepelni s mint ilyen pártünneppé tenni nem szabad. Vegye itt kezébe a kezdeményezést a városi tanács. Ez a tanács? Ugyan beh naiv vagyok!

Tör.

NAPI HIREK.

Istenitisztelek.

Az ág. h. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Kádár Dániel III. é. theologus prédikál.

Nagytemplomban Czirják Béla segéd lelkész. KISS templomban Kovács Zsigmond segéd lelkész. Ujtemplomban Kovács Lajos segéd lelkész. Isptályban Kiss Tamás segéd lelkész. Csapókeri imaházban Kovács János népisk. felügy.

A szabadságsszobor bizottság köréből.

A rendező bizottság mai napon a következő helyekre bocsájtotta ki az Aug. 2-iki szoborleleplezési ünnepélyre a meghívókat. A városi és vármegyei hatóságokhoz, bizottsági tagok és tisztviselőkhöz, a helybeli politikai bírósági és közigazgatási testületekhez. — társadalmi, kulturális egyletekhez, kereskedelmi és ipartársulatokhoz, — a városi és Hajdumegyei országgyűlési képviselőkhöz, helybeli hírlapszerkesztőségekhez, valamennyi tantestület és tanintézeti növendékekhez, társas körök és önképző egyletekhez, szóval mindazon tényezőkhöz, melyeknek jelenléte e magasztos és hazafias ünnepségen nemcsak jogos, de kívánatos is, elküldettek a nyomtatott meghívások. S ha a nagy körültekintés és figyelem daczára még is történt valamely hiba, vagy mulasztás, kéri a rendezőbizottság, a kívánalmakat méltóztatassék vele (városház főjegyzői hivatal) a legrovidebb uton tudatni. — Ezen hírünk közreadásával egyidejűleg közöljük a kibocsátott meghívót is, a mely így hangzik:

A „Debreczen” cz. polit. lap tekint. szerkesztőségének (Ifjabb Móricz

Pál f. szerkesztő ur kezébe). Debreczen. A debreczeni szabadságszobornak az emlékkertben folyó 1902. évi augusztus hó 2-dik napján délelőtt történelmi leleplezési ünnepélyére t. czímet tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1902. július hó. A rendező bizottság nevében: Komlóssy Arthur, elnök. Hamar László, jegyző. Tájékoztató: úgy egyesek, mint azon testületek, egyletek és társulatok, melyek az ünnepélyen testületileg vagy küldöttség által, továbbá zászlóik alatt és jelvényekkel jelennek meg, ezen szándékukat, ugyszint az, hogy a szobor talapatára óhajtanak-e koszorút helyezni és ki által? — sziveskedjenek a rendező bizottságnak (Városháza, főjegyzői hivatal) folyó július hó 23-dikáig — tudomására juttatni, hogy a sorrendbe felvétel iránt kellőleg intézkedni lehessen. Az ünnepély programjának végleges megállapítását a fenti tudósítások beérkezése után fogjuk eszközölni és a végleges program a helyi lapokban és falragaszok útján hozzátik a nagyközönség tudomására, az egyletek és társulatok részére pedig az ünnepély előtt néhány nappal külön is megküldetik. Minden az ünnepély rendezése körül szükséges felvilágosítást a fentebb jelzett rendezőbizottság nyújt.

A debreczeni református egyház

presbiteriuma f. hó 20-án, vasárnap délelőtt az egyház tanácstermében ülést tart. A presbiteri gyűlésnek két érdekesebb tárgya: a lelkesítő pályázatnak megvizsgálására két rendes és két pótag választása, továbbá az iskolaszék előterjesztése a pacsirta-utcai fitanitói állásra és ezzel ideiglenesen összakapcsolt kántor-organistai állásra választás tárgyában.

Nem kell születési bizonyítvány.

Minden családot érdekel ez a hír, mert minden családot közelről érint. A belügyminiszter egy igen derék rendeletéről van szó, mely rendkívül megkönnyebbiti jövőben az iskolai beíratásokat, mely azzal kedvez a szülőknek, hogy nem kell ezentúl a költséges születési bizonyítványok után futkosni, mert ezek már az ideai beíratásoknál fölöslegesekek. Egyszerű tanúsítvány eleget a beíratásokhoz, az ilyen tanúsítványt pedig az anyakönyvvezetőség díjtalanul, bélyeg nélkül adja ki.

Új műmalom és villamos világítás Dorogon.

Hajdudorogon a részvénytársaság gözmalmát a „Tóth testvérek és Társai” czégalatt alakult szövetségmegvásárolta s azt most teljesen új alapon rendes műmalommá építi fel; melyet a gazdaságin kívül még kereskedelmi őrlésre hengerekkel, s az ahhoz tartozó gépekkel is felszerelnek. A társulat oly tőkével rendelkezik, mely a város határa összes buzatermését liszté dolgozva bocsájthatja a kereskedelem belfogyasztása és kivitelezésére. A gözmalommal kapcsolatosan gözfürdőt is épített a társulat s ha a községgel sikerül megegyezésre jutnia, a jelenlegi tűzveszélyes — petroleum utcái világítás helyett villamos áramot fejlesztet s ennek világítására való berendezését is keresztül viszi.

Egy kedves író vendég.

Egy kedves író vendége volt ma délelőtt Debreczennek és a szerkesztőségünknek. Dr. Vértessy Gyula szebenmegyei kir. tanfelügyelő, a jeles magyar író, a ki Debre-

czében is sok ideig működött, mint lapszerkesztő és ki ezidő alatt egyik tisztelt nagyrabecsült, szeretetttagjává a társadalomnak és a ki debreczeni működésével magas színvonalra emelte az azóta — sajnos — nagyot hanyatlott debreczeni hírlapirodalmat, érkezett és időzött a városunkban. Dr. Vértessy Gyula tanfelügyelő és író délelőtt több helyen, régi barátjainál tett látogatásokat és a délutáni vonattal utazott el tőlünk Szatmármegyébe, Falusy Árpád doktorhoz, aki szinte jólismert Debreczenben. Kedves író vendégünknek és barátunknak birjuk az ígéretét, hogy ezentúl becses cikkeivel lapunkat is megtiszteli, amit mi örömmel jelezünk és a mit bizonyára a kiváló magyar író debreczeni tisztelői is örömmel fognak tudomásul venni.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Kovács Zsigmond — Kiss Eszter, Tóth Lajos — Bauer Eteika, Kovács Gábor — Takács Zsuzsanna, Varga György — Tekecs Ilona, összesen 4 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Kiss Jánosné szül: Tandi Rebeka 52 éves napszamos; Rodov Lajos 52 éves gyermek, Kerékgyártó István 3 éves gyermek, Wolf Miron 11 hónapos csecsemő, Somogyi Margit 11 hónapos csecsemő, Tikasz Istvánné szül. Dézsi Erzsébet 65 éves cseléd, Hajdu Ferenczné szül. Fodor Borbála 31 éves napszamos, Varga Józsefné, sz. Tóth Zsuzsanna 51 é. napszamos, Jungreis István 8 éves tanuló, Keresztessy Ilona 8 hónapos csecsemő, Singer Szeréna 14 éves háztartásbeli, Iguáth Erzsébet 7 hónapos csecsemő, Deme Lidia 15 éves házi cseléd, Daku Eszter 1 hónapos csecsemő, Vajó János 60 éves hajdu, Kiss Imre, 1 hónapos csecsemő, Biró Julianna 10 éves gyermek, Kálló József 9 hónapos csecsemő, Nagy Imre 38 éves ácssegéd, Nagy Imre 2 hónapos csecsemő, Faragó Julianna 8 hónapos csecsemő, Vékony Eszter 14 napos csecsemő, Klein Hajnalka 9 hónapos csecsemő, Megyesi Róza 20 éves háztartásbeli, Kis Gábor 16 napos csecsemő, Bunda Károly 1 hónapos csecsemő, Szegedi Dániel 90 éves magánzó, Vraga Pál, 4 hónapos csecsemő, Strompf Jonathánné, született Cseh Mária 61 éves, Borsos István 3 hónapos csecsemő, Weisz Sándor 4 éves gyermek, Demjén Mária 60 éves ápolói szegény, Uri Piroska, 8 napos csecsemő, Ujvári Julianna 33 éves Gutti Gergely 4 hónapos csecsemő, öz. Szücs Péterné, szül. Ilyés Erzsébet 74 éves, Gulyás Erzsébet 63 éves, öz. Kökert Gusztávné szül. Hengel Julianna 71 éves, Acs Mária 10 hónapos csecsemő, Tömösvári Mihály 22 hónapos csecsemő, öz. Berghófer Istvánné szül. Budahazy Józsefné 68 éves, Rácz József 50 éves főkalauz, Dobó Zsuzsanna 3 hónapos csecsemő, Kerék Miklós 14 éves tanonc, Mantos Anna 20 hónapos csecsemő, öz. Sipos Bálintné Balla Julianna 82 éves, Bodnár Péterné szül. Szakál Mária 25 éves napszamos, Agárdi Sándorné szül. Jubász Zsuzsanna 43 éves háztartásbeli, összesen 50. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 59 születést (28 fiú 31 leány) jelentettek be, úgy a születések 9 el múltak felül a halálozásokat.

Kisdedek játszó ünnepe.

Hajdudorogon az ottani óvoda vezetője Szabados Mariska óvónő tegnap mutatta be kisded óvottjai játékeit az érdekelt szülőknek. A csinosan feldisített szelős játszóteremben összeült apró ember-csemeték ver-

selései, dalolásai s játécai igazi örömmel töltötték el a bennök gyönyörködő közönséget; ki a faradhatatlan, türelmes, körültekintő gondos óvónőnek kitüntető elismerésével adózott. A kisdedek játék és tánczai után az érdekelt szülők rendeztek maguk közt egy kis nyári mulatságot. Az óvoda termében felterített asztalokra került sülték sütemények, frissítők derült hangulatu fogyasztása közben Rajk Imre főbíró a város közönsége s testülete részéről fejezte ki elismerését Szabados Mariskának az óvoda vezetőjének, a körültekintő gondos vezetésért, odaadó szorgalmaért s mint házinőnek a családi összejövetel ügyes rendezéséért. Lakoma után az ifjabb felnőtség tánczra perdült s azt Puki Sándor jól vezetett bandája mellett a hajnali órákig lankadatlan kedvvel járták. Jelen voltak: öz. Patkó Tamásné, Révész Mihályné, Tóth Pálné, Végső Mihályné, Fodor Benőné, Marsalkó Árpádné, Rajk Imréné, Olah Imréné, Kovács nővérek (Nyiregyházi), Eötvös Ida, Kovács Erzsike, Fejér Györgyné, Halász Teréz, Lipeczki Katinka (Szathmárról), Kutassy Irén (Böszörményből), Hollis Ilonka, Tóth Ilonka, Szabó Mariska stb. Ujhelyi Andor lelkész. az óvoda bizottság elnöke váratlan elutazása miatt nem lehetett jelen a kisdedek ünnepségén.

A bibornok kanárija.

A Nagyváradból olvassuk ezt a kedves apróságot:

Schlauch Lőrincznek volt egy kedves kanári madara. Az édes kis jószág ott röpködött napestig a dolgozó szobában nagy gyönyörűségére biboros gazdájának, a ki a füttös vidám madárka élénkségében nagy kedvét lelte. Sokszor mondogatta látogatóinak az egyházfejedelem.

— Érti még a beszédet is.

A kis kanári nem egyszer zavarta meg a társalgást, ha vendég volt a dolgozó szobában. Odaröpült a biboros kezére s a legfontosabb tárgyalást is megakasztotta. A bibornok előbb nyájasan megegyeztetett, majd szigoruan rendre utasította a hunczot madarat:

— Maga már megint itt alkalmatlan-kodik? Menjén dolgára!

A madárka persze nem engedett egy könnyen s nem repült el míg egy-egy büvös dalt nem csiesergelt előbb. Ezután csatogva, vigan szállt az ablak jnehéz selyem függönyére.

— Ez az én hűséges barátom, mondogatta a bibornok.

Gazdájának betegsége óta szomoruan huzódott meg kalitkájában a kis kanári. Nem volt aki tréfakozva megegyeztetett s felhagyott még az énekléssel is. A múlt napokban aztán, mikor a bibornok már ravatatalon feküdt, — elrepült a rezidenziából. Az angol kert százados fain fogták meg hol szárnya alá dugott fejével szomorkodott szegényke.

Egy humánus katonai rendelet.

Schwitzer Lajos tábornok, hadtestparancsnok meghagyta az ezredparancsnokoknak, hogy a meleg idő beálltával a gyakorlatokat reggel egy-két órával korábban kezdjék úgy, hogy legkésőbb délelőtti 10 órára már benn legyen a legénység a laktanyában. A rendelet kiemeli, hogy a legutóbbi nyáron is sokan döltek ki a harcosok napszúrától s miután dél felé tűz legerősebben a nap, ezért a tanácsos a külföldben is farsztó gyakorlatokat a reggeli órákban végezni. Ezenkívül az ezredparancsnokokra bizza a tábornok, hogy hetenkint legalább egyszer: csütörtökön szünetet adjanak a legénységnek, amennyiben az előző napokon farsztó gyakorlatok vol-

tak. Ez a humánus rendelkezés a debreczeni 39-dik gyalogezredre és Vilmos huszárokra is szól.

Kossuth Lajos születés napját megünnepelni óhajtó közönségnek!

Rátkay László országgyűlési képviselő, pártunk kiváló tagja, kérte fel a szerkesztőséget az alábbi hazafias közlemény közzétételére:

Ez év szeptember 19-én ünnepli a magyar nemzet legnagyobb fia: Kossuth Lajos születésnapjának 100-ik évfordulóját. Részt vesz ez ünnepen a magyar haza minden hű fia, szegény és gazdag, férfi és nő, gyermek és agg, részt vesz az utoisó tanyaház és kis község éppen úgy, mint a törvényhatóságok és a főváros! — A Kossuth Lajos születésnapja megünnepelésének előkészítésére országgyűlési képviselőkből alakult bizottság ezen országos ünnep módozataira vonatkozó mindennemű felvilágosítással, utbaigazítással, tájékozással szívesen szolgál bárkinek, úgy egyeseknek, mint testületeknek, községeknek stb. Szóbeli értesítést nyújt a bizottság hivatalos helyiségeiben Budapesten, József-körút 31/6 I. ső emelet minden hétfőn szerdán és szombaton d. e. 10—12 óráig. Levelek és mindennemű megkeresések ugyanoda a bizottság vagy Pallay Sándor titkár czimére küldendők. Az országos bizottság nevében Rátkay László biz. elnök.

Elszaladt.

Junius 25-én 1 dr. világos pei balnyakán 57.584. szám bejegyzett bélyeggel el látott kincstári kurta farku kanca ló, ki tulajdonosát utba igazítja 50 kor. jutalomdíjban részesíti Erdélyi János mbiztos. Zsák-u. 5. sz. lakos.

A katonai brutalitás áldozata.

A Pavillon kaszárnyában tegnap ismét eldördült a fegyver. Egy közlegény lőtte meg magát azért, mert, habár még három hónapig kellett volna szolgálni, nem bírta ki felebbvaló őrmesterének brutalitását. Az öngyilkos katona Stern Mihály közlegény, ki szolgálati fegyverével este 8 óra után a szabó műhelyben mellbe lőtte magát. A golyó czélt tévesztett, a szerencsétlen közvitéz vállába furódott s azt teljesen szétroncsolta. A katonai brutalitás eme boldogtalan áldozatát a kórházba szállították, hol valószínűleg meg is mentik az életnek, de hogy meglakol-e kinzója, azt ki tudja? Mert nyíltan beszél a Stern bajtársai, hogy Kozma Imre őrmester kergette a halálba Stern. Haragudott reá, folyton ütötte-verte s csütörtökön is agyba-főbe verte, úgy hogy az ütések még most is látszanak rajta. A sok bántalmazás, melyet Kozma Imre őrmestertől a „kaszárnya hóhérjától“ kellett elszenvednie, adta kezébe a fegyvert Sternnek. A parancsnokság különben erélyes vizsgálatot indított a brutális őrmester ellen.

Az amerikai Kossuth-szobor átvétele.

Nagy jelentőségű esemény történt Budapesten. Az amerikai Kossuth-szobrot vették át Hirmann budapesti ércöntőtől az amerikaiak által felkért urak. Lapunk tere nem engedti, hogy most hosszasan foglalkozzunk ezen eseménnyel, egyszerűen közöljük a jegyzőkönyvet:

J e g y z ő k ö n y v

felvétel Budapest, 1902. évi július hó 18 án d. u. 4 órakor Hirmann Ferencz IV.

ker. Huszár utca 7 szám alatt levő ércöntőjében az amerikai clevelandi Kossuth-szobor-bizottság megkeresése folytán.

Jelen voltak alulírottak. Kossuth Lajosnak 100 éves születése érforduló ünnepe alkalmával Amerikában, Clevelandban ottani lelkes és hálás honfitársaink áldozatkészségéből felállítandó ércszobra átvétele czéljából a fent megjelölt helyen és időben megjelenvén, a felállított és a patinálás híján teljesen készen levő szobrot, mely a Nagy Szalontán levő Kossuth-szobornak teljesen hű másolata — behatóan megsemmisítették és azt minden tekintetben kifogástalannak találván, a nevezett szoborbizottság részére az ércöntő műhely tulajdonosának azon kijelentése után, hogy folyó hó 23 án rendeltetési helyére a szoborbizottságnak czimezve elszállítja, ezennel átvesszük és utjára bocsátjuk, hogy tul az Océánon a szabadság hazájában hirdesse végtelen századok során, a magyar haza hív szerelmét és szabadságát. Km. Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője. Csorvássy István s, k., a nagyszalontai függetlenségi párt elnöke. Tóth András, szobrász. Hirmann Ferencz, ércműöntő. Barabás Béla, a magyar országos függetlenségi és 48-as párt alelnöke, Nagyváradi város országgyűlési képviselője. Bakonyi Samu, Debreczen sz. kir. város II. kerületének országgyűlési képviselője. Csikvári Jákó, m. kir. államvasuti felügyelő.

A központi választmány hiráda.

Beküldetett: Debreczen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásokra vonatkozó határozatai f. évi Julius 20 tól 30-áig a városháza kistanács termében (I ső emelet 34. sz.) közszemlére kitétetnek, azok, kiknek felszólamlása felett határozat hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig, kiknek az 1899: XV. t.-cz. 148. §-ban elősorolt határozatok kézbesítettek: a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiához intézett felebbezésüket a központi választmány elnöke nagyságos Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urhoz benyújthatják. A központi választmány.

Csokonai színház.

Makó Lajos, a debreczeni színház tevékeny, hazafias, nemzeti izlésű igazgatója a debreczeni Csokonai-körbe alapított tagul lépett be s egyidejűleg a körhöz érdemes és minden magyar ember által örömmel fogadható indítványt nyújtott be. Makó igazgató ugyanis azt indítványozza, hogy a debreczeni városi színházat hazánk és városunk nagy magyar költőjéről, Csokonai Vitéz Mihályról nevezzék a jövőben, a mi ez uttörő magyar költő tiszteletét emelné s ahhoz méltó volna. Mi még foglalkozunk ezen indítvánnyal, hisszük hogy Debreczen város közönsége egyhangú örömmel és lelkesedéssel teszi magáévá s fogadja el ezen hazafias magyar szívből fakadt indítványt, mely a Csokonai-kör utján a városi közgyűlés elé kerül. A Csokonai neve a legékezőbb vezérszó lesz a mi magyar színházunk homlokzatán.

Papp László röpirata és a tanács.

Jeleztük egyik előző számunkban, hogy Papp László a városi palinka mérés üzletvezetője, a királyi tanácsos polgármester ur belső barátja beadványt intézett a tanácshoz, illetőleg a közgyűléshez Hajdu Gyula tanácsnok ama fellebbezésére, melyet ez a

tanács ama intézkedése ellen adott he, hogy Papp László 6000 forint jutalékát, melyet az jogtalanul felvett, vegyék tőle vissza. Papp László beadványát több száz példányban kinyomatta s szétszórtta. — A röpiratban durván támadja meg Hajdu Gyula tanácsnokot s a vádak egész özönét zudítja reá. A városban, de különösen a tanács tagjai között megbotránkozást keltett Papp László eme eljárása, melyet főnökével, felebbvalójával szemben elkövetett s a tanács mai ülésén ez kifejezést is nyert. Vecsey Imre tb. főjegyző hozta szóba ezt a megbotránkozató ügyet, de indítványát, hogy t. i. Papp Lászlót azonnal függeszték fel s indítsák meg ellene a fegyelmi vizsgálatot, megsem tehette, mertahogy az elnököl polgármester meghallotta, hogy Papp Lászlóról van szó, azonnal közbeszélt:

— Hagyjuk ezt a dolgot! Azonban Vecsey s a többi jelenlevő tanácsnokok, Király, Oláh Károly nem hagyták a dolgot s erélyesen követelték a tanács sürgős intézkedését a megrágalmazott tanácsnok társuk ügyében, mert szerintük Papp László nemcsak Hajdu Gyula ellen inézte ténykedésével az orvtámadást, de az egész tanács ellen s a tanács becsülete, tisztessége követeli, hogy az ügy tisztáztassék. A polgármesterkénytelen volt engedni, s végeredményben abban állapodtak meg, hogy a szerdai tanácsülésen, mikor a tanács itthon levő tagjai teljes számban jelen lesznek, határoznak a Papp László által a tanács egyik érdemes tagja ellen intézett támadással.

Talált tárgyak.

A vasuti kocsikban az állomási helyiségekben hagyott tárgyak Debreczen állomás podgyászfelvételi helyiségében f. július hó 23-án d. u. 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

Fordulat a házbéradó ügyében.

Az általános házbéradó behozatala ügyében váratlan s a városra nézve igen előnyös fordulat állott be. Ösmertes, hogy a pénzügyminiszter helyt adott a városi tanács felebbezésének s bizottság vizsgálja felül Hank Gyula pénzügyi tanácsos elnökölésével a hibásan összeírt lakrészeket. A belsőségen próbakép a napokban a tóczoskertben megejtették a felülvizsgálatot s ennek a vizsgálatnak az a váratlan eredménye lett, hogy 22 olyan lakrészt találtak, a melyek tulajdonosainak neve előfordul ugyan a lajstromban, de hibásan kevesebb lakrészszel; 7 lakrészt pedig olyan találtak, a melyek tulajdonosainak neve elő sem fordul a lajstromban. Ezek a tételek mind a város javára esnek. A pénzügyigazgató a felülvizsgálat eredményéről jelentést tett a pénzügyminiszternek és ennek alapján a városi tanács ma intézett felterjesztést a pénzügyminiszterhez, hogy ne csak a külsőségi lakrészek, de az egész belsőségen is rendelje el a felülvizsgálatot, mert, mint a pénzügyminiszter kiküldöttének felterjesztéséből is kiteszik, hiában eszközölték az összeírást.

Angelotti daltársulata.

Angelotti jelesen szervezett társulatát, mely az „Otthon“ helyiségében játszik napról-napra nagyobb pártfogásban részesíti a közönség. Nagy része van ebben Angelotti Mariskának, ki a közönség kedvence s a ki tegnapelőtt lépett fel először, mely alkalommal a kerthelyiség zsufolásig megtelt.

A vigszínház vendégjátéka.

Jeleztük, hogy a vigszínház művész-személyzete ismét visszatér Debreczenbe s két estén át vendégszerepel. Az újabb vendégszereplés e hó 19 és 20 ára volt ter-
vözve, de miután a társulatot még Aradon marasztották, debreczeni vendégjátékát e hó 22 és 23-ára halasztotta. Első este Niobe, második este Bródy Sándor sikert aratott erkölcsrajza „A dada” kerül színre. Az előadásra jegyek László Albert és Társa könyvkereskedésében kaphatók.

Az országírú szegedi kender-zsákok, vizmentes ponyvák, vitorla-vásznak és juttaszákok egyedüli raktára **WIENER ADOLF** kölesön zsák- és ponyva-üzletében Debreczen, Kossuth-utca 27.

Talált kulcs.

Bereczky Lajos rendőrfőkapitányi fogalmazó esütörtökön este a Csapó-utczán egy kis kulcsot talált, melyen egy vaskarika van. Átvehető a hivatalban.

A Balassa-féle

valódi „ugorkatej” a leghatásosabb angol szepítőszer, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Par nap alatt kisimítja, finomítja az arcbőrt és teljesen eltávolítja szep-
lőt, foltokat, pattanást stb. tisztáltságot. Egyik hölgy a másiknak ajánlja kitűnőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatása a különféle arczkenőcsöknél. Üvege 2 korona Balassa K. gyógyszer-tárában Temesvár, hozzá való valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, powder 1 kor. 20 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban. (3.)

A Konyári Sóstó-fürdő

igazgatósága f. hó 27-én Anna-bált rendez. Belső díj: családjegy 3 korona, személyjegy 1 korona. Kezdeté d. u. 6 órakor.

Tanuló felvétetik

Klár Adolf Börkereskedőnél Miklós u. Piac utca sarok.

Nyilatkozat.

A szolyvai vizet előnyben tartom a hozzá hasonló külföldiek felett és jobb hatásnak is találok. Dr. Vadas Pal Bpest.

A szolyvai ásványviz kitűnő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Egy vasgyáros panaszos levele.

Julow Gyula debreczeni vasgyárostól panaszos levelet kaptunk. Az érdekes, önértékes levelet miután közöljük, egyidejűleg ajánljuk a rendőrség vezetőinek figyelmébe is; megérdemli, hogy a tekintetes urak is foglalkozzanak vele.

Debreczen, 1902. Julius 18.

Tehtetes Szerkesztőség!

Mult vasárnap a Homokkertben történt állítólagos rablótámadásából kifolyólag, e hó 15-én egy városi rendőr vezetésével szuronyos csendőrök vitték el gyártelepemről — hol sajnálatomra épen jelen nem voltam — Szabó Gábor vasesztérgályost, egyik teljes be-
ülésemet bíró, legtisztességesebb munkásomat.

Szabó előadása szerint, őt a Bűnügyi-osztályon senki más, a felkísérő egyik csendőrön kívül, ki sem hallgatta. De ott tartottak még másik egésznap és csak harmad nap, 17-én lett elbocsájtó levele szerint „letartóztatási ok hiánya miatt” szabadlábra helyezve.

Szabó Gábor debreczeni fiu, a Homok-
kertben házzal bíró édesanyjánál lakik; vá-
rosi Bejelentőnél, Ipartestületnél. Betegse-
gélyzőnél van nyilvántartva, nem szökött,
nem bujdosott, de nem is volt idézve.

Őnőket tartom kompetensnek — és kérem! —, hogy a nyilvánosság előtt ves-
sék fel a hatósággal szemben a kérdést: Miért kell — és lehet-e? — egy bár gyanúsított,
de törvények ellen előzőleg nem vétett tiz-
tességes embert, csupán kihallgatás végett,
szuronyos csendőrökkel való elfogadás és nyilvános kísértéssel meg szégyeníteni,
megalázní, becsületesége önértékében meg-
törni!?

Szabó előállítás nélkül is megjelent volna egyszerű idézésre. Vagy előállíthatta volna maga a rendőr és végső esetben ki-
hallgathatta volna az a csendőr bekisérés előtt, s letartóztathatta volna, ha arra okot lát fennforogni.

Miért kellett egy becsületes embert barátai, ismerősei és az utca népe előtt megbélyegezni? Hisz az utca népe rabló-
gyilkost lát a szuronyok közt kísért egyén-
ben. Avagy megmutathatja ma Szabó minden embernek ártatlansága documentumát, az elbocsájtó levelet? Ki ad elégtételt ez embernek a némely helyi lapban is esett meghurcoltatásért és ki kárpótolja az elmulasztott három napi keresetért?

Nem egy ember méltatlankodásáról van szó Uraim! Egy osztály zudul fel az ilyen eljárások ellen s joggal kérde, hogy hát, a tisztességes emberrel is, ha csak a munkásosztályhoz tartozik, felelősség nélkül lehet mindent tenni?

Részemről nagyon sajnálnám, ha ez így volna! A munkásosztálynak szerintem is meg van a maga aránylagos salakja, mint társadalmunk egyéb rétegeinek. De hála Istennek nagyobb zömében még becsü-
lento a magyar munkás nép józan higgadt-
sága, melyből nemzetközi agitátorok nem tudják kiforgatni; ne keserítsük mi magunk ezt a népet, ne szituk mi is benne a társadalmi-rend ellen eléggé belébeszélte ellen-
szenvet.

A tek. szerkesztőségnek

tisztelője

Julow Lajos,

vasöntöde tulajdonos.

Nyilttér.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír **női bajokban és al-
teti bántalmakban.**

Rendelő orvos **dr. Polgár Emil.**

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó ven-
deglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

A legjobb és legegészségesebb
ÜDÍTŐ-ITAL,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cog-
nackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyülmék ad: a

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legkisebb üvege
• **SAVANYKÓ**

Áltja a szomszéd, hámt és földjeit egyaránt. A legjobb
szer a nyári hőgőg társaságú hűtés ellen.

A bőrápoláshoz!

Bőrkiütések és a bőrtisztálansága a legsi-
keresebben és legolesóbban a **Berger-féle-gyógyasap-
pan** használatával érhető el, mely szappan már 30
éves világhírnévnek örvend A bőr tisztasága az em-
beriség egészségével együtt jár.

Mindazoknak, kik a Berger-féle szappanokból az ismertetések szerint magoknak választanak és azokat úgy a mozdásnál, mint a fürdésnél használják, bőrök teljesen megtisztul.

A Berger féle kátrány, Glycerin kátrány, borax s carbol szappan kapható az ország minden gyógyszer-tár-
ban.

Valódi csak ezen védjeggyel. [2.]

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszer-tárban és fűszer-
kereskedésben.

Uj! Szénraktár. Uj!

Tisztelt háziasszony!

VASALÁSHOZ legjobban

Retorta bükkfaszén

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen kö-
vetkezmenyei. — Nincs rossz levegő, főfajás és szédülés mert a **Retorta bükkfaszén** vegyi uton van minden az egészségre káros anyag-
tól megtisztítva. **Száraz, minden szag, gáz, füst és lángfejlesztés nélkül ég.** Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő ugyanahoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél

Fiacz-utca 26. szám. Főtőzsde udvarán.

Elismert legjobb s legolesóbb
BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK
és locomobilok
villanyos gyuj-
tással és szelep kormányzattal a legmesszebb me-
nő kezesség mel-
lett minden gaz-
dasági célra alkalmas. Nem gyorsfutók te-
hát valaműse-
mekre különös előnyvel használhatók. Szál-
lítja kedvező fizetési feltételek mellett
OSERS és BAUER motorgyára.
Magyarországi vezérképviselőt és raktár:
Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.
Arjegyék ingyen!
Tisztességes ügynőkök kerestetnek.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etréndi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legjobb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképességének lo-
kózására, csontöréknél. — 1/2 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 do-
boz 70 fillér. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszer-tárban és gyógyfűkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

Nyári ruhák, batistok, zefirek,
 áttört kelmék, picket mellények

tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
 ruhafestő és vegyészeti
 tisztító intézete
Debreczen
 Széchényi utca 42.

Van szerencsénk értesíteni a n. é.

**öröltető és daráltató
 gazda-közönséget,**

hogy a diószegi uton a

dohánygyárral szemben

fekvő, **ujjonnan berendezett**

Erzsébet malom

működését megkezdte és ott **simá és kereskedelmi őrlést tengeri és árpa darálást** **jutányos áron** pontos kiszolgálás mellett **reggeli 5 órától este 8-ig** elfogad.

Teljes tisztelettel.

„Erzsébet“ malom

Weisz Sándor és Társai.

5735-1902.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Bőrösök Zsuzsánna végrehajthatónak Gulyás Sándor elleni végrehajtási ügyében a debr. kir. tszék a derecskei kir. járásbírósa területén levő a derecskei 783 sz. tjkvben A I. 1031. hrsza. felvett házastelekre egészben 800. kor.-ban, a derecskei 783. sz. tjkvben. A I. 3769 hrsza. felvett ingatlanból Gulyás Sándort illető részére 376 koronában. A derecskei 2721. sz. tjkvben. A + 6300 hrsza. felvett ingatlanra egészben 308 koronában. A derecskei 2527. sz. tjkvben. A + 10443 hrsza. felvett ingatlanra egészben 146 kor.-ban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvényén, annak foganatosítására határidőül 1902. évi aug. hó 6-ik napjának d. e. 9 órája Derecske községhezához kitézetett.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál és Derecske község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt a debr. kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1902. jun. hó 4-ik napján.

Hegedűs
 kir. tszéki bíró.

Eladó fák. 750-ból választva 600 szállfa eladó. Ugyan ott kifaragott labfák és szilfák szinte kaphatók. valamint 2 1/2 öl varga tűzifa eladó. Honvéd-u. 62.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és esolnakázó tó mellett gyárhelyi ségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület-ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Kétmalom-u. 11.

Tanulók felvétetnek 5 elemi osztály végzettséggel asztalos műhelyben. Dorsch Hugónál külső vásártér.

Honvéd tiszthelyettesi egyenruhát keresek megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó macsi földek.

A Debreczeni Első takarékpénztár tulajdonát képező mintegy 372 kat. holdnyi **kitűnő minőségű**

macsi tanyaföld

5-től 20 holdas parcellákba osztva is eladó

A birtokmegosztási tervetéről, az eladási feltételekről s egyéb idevonatkozó részletekről készséggei ad felvilágosítást a **Debreczeni Első takarékpénztár igazgatósága**, illetőleg ezen intézet titkárja.

Közbenjárók nem díjaztatnak

Akar ön sok pénzt keresni ?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét **G. 51. sz. a.**

Andas **Annoncen-Bureau des „Merkur“** Nürnberg Mendelstrasse 23.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utczaról **május hó 1-től** tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácozat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési munkákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szives pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközlök. Költségvetés bérmentve.

SZABADOS és ROSSI
 vízvezeték és világítási vállalat
DEBRECZEN
 Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezeték
CLOSETEK
 és csatornázások,
SZIVATTYUK
Fürdőberendezések
 és **Gőzfürdők**
 stb. berendezésére.
Kőagyagsövek raktáron.

Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
 (száját házában)
 Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya gyáritársulatok, és építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből földhalmakból, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfele szállítanak és ami a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Minta kártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Eladási hirdetés.

Alulírott bérlő társaság ezennel közhírré teszi, hogy a Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a társaság által bérelt „Arany Bika” szállodai, vendéglői és kávéházi összes berendezések és felszerelések: **angol rézágak, ágyneműek, székek, szekrények, asztalok, szalon garnitúrák, szőnyegek, függönyök, tükrök, fogasok, a vendéglői felszerelés; a kávéházi berendezés: márvány asztalok, székek, tükrök, pénztár, jégsekreányok.**

billiárd asztalok

szabad kézből akár csoportonként, akár darabonként az üzlet felosztása miatt rendkívül olcsó áron eladotnak.

Az eladó ingóságok leltára, valamint az eladási feltételek Debreczenben az „ARANY BIKA” szálloda irodai helyiségében bármikor megtekinthetők és megszereshetők.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed., Wien, 19 I. Sommergeasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárán. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

341—1902 sz.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén 2 irnoki állás fog választás utján betölteni, mely állások egyenként 1300 kor. fizetésből és 200 kor. lakáspénzből álló javadalmazással vannak egybekötve.

Azok, kik ezekre az állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek, felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez **f. é. szept. 6-ig d. u. 5 óráig** annyival inkább nyújtsák be, mert később érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állások az 1873. é. II. tc. 4 §. b. pontja értelmében első sorban igazolványos altisztek számára vannak fentartva.

Debreczen, 1902. jul. 3.

Puky Gyula
főispán.

A »borszéki borvíz« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn
 (900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye)
 A fürdőidény június hó 15-től szeptember hó 15-ig tart.

Gyógytényezők: Hős, ózondus levegő. Kitűnő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borvíz források, köztük a világhírű „Borszéki főkút”, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth-kuti, a páratlan József főherceg-kuti s a gyomorbaajosok nélkülözhetlen itala: a Boldizsár kuti s b. Szénsavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O-Sáros.

Ujjonnan berendezett szénsavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegvíz gyógyintézet, massage és villamozás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 klm-t meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiránduló helyek. Posta, távirat, csendőrség, fürdő orvos van.

Naponta cigányzene.

Közlekedés: Sz.-Régenig, Madéfalvaig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni **Kalusz Dániel** vállalkozó Sz.-Régen.

Felvilágosítással, prospektussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készséggel szolgál az igazgatóság.

A borszéki borvíz megrendelhető: igazgatóság, Borszék.

Egyedül valódi angol

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utóérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebbi bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöresét s a tagrúgatókat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szelíden mérdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felülfőgést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, ruh és kiütések, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyárból Ausztria-Magyarország minden államára franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Sztéküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia-kenőcsöt** használ, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utáérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók melkemenykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvedések, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövé, képződmény, karbnukulus és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2. Tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Lami'ed in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhatásában utóérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn
 Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávi szemben.